

HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA

PÄIVITETTY 4/2026

TÄMÄ SUUNNITELMA SISÄLTÄÄ:

- MIKÄ TÄMÄ SUUNNITELMA ON JA MIKSI SE ON TÄRKEÄ SINULLE
- MEILLE TÄRKEINTÄ ON SINUN ETUSI
- KUKA TÄMÄN SUUNNITELMAN TEKEE?
- KETÄ VALLATTOMISSA ASUU
- ARKI JA PÄIVÄN KULKU
- ME HUOLEHDIMME TURVALLISUUDESTA
- MITÄ TIETOJA SINUSTA KIRJATAAN JA MITEN TIETOJASI SUOJATAAN
- SINUN OIKEUTESI JA MAHDOLLISUUTESI VAIKUTTAA
- JOS ASIA EI RATKEA KESKUSTELEMALLA JA OLET ERI MIELTÄ
- JOSKUS AIKUISET VOIVAT JOUTUA RAJOITTAMAAN TEKEMISIÄSI
- LASTENKODIN JÄLKEEN
- TÄLTÄ VILLA VALLATTOMASSA NÄYTTÄÄ
- YHTEYSTIETOJA
- RAJOITUSTOIMENPITEET

TÄMÄ TÄHTI -KUVIO TIIVISTÄÄ OLEELLISIA ASIOITA.

TÄMÄ LAMPPU -KUVA KERTOO, KUN KYSEESSÄ ON JOKIN TÄRKEÄ ASIA.

MIKÄ TÄMÄ SUUNNITELMA ON JA MIKSI SE ON TÄRKEÄ SINULLE

Tämä suunnitelma kertoo, miten arki Villa Vallattomassa toimii ja miten sinusta pidetään täällä huolta.

Tämä ei ole vain aikuisten tekemä paperi, vaan yhteinen sopimus siitä, millainen paikka tämä on asua.

Tämä suunnitelma:

- Kertoo, mitä voit odottaa arjelta
- Auttaa sinua ymmärtämään oikeuksiasi
- Tekee toiminnasta avointa ja reilua kaikille

Käymme suunnitelman läpi yhdessä sinun kanssasi. Se annetaan tiedoksi myös sosiaalityöntekijällesi ja sijoituksesta vastaavalle taholle.

Tärkeintä on, että Villa Vallattomassa kaikki toiminta perustuu siihen, mikä on sinulle hyväksi.

Tämä suunnitelma ei ole koskaan valmis, vaan sitä muutetaan ja kehitetään koko ajan myös sinun ajatustesi ja kokemustesi perusteella.

Tämän suunnitelman avulla haluamme:

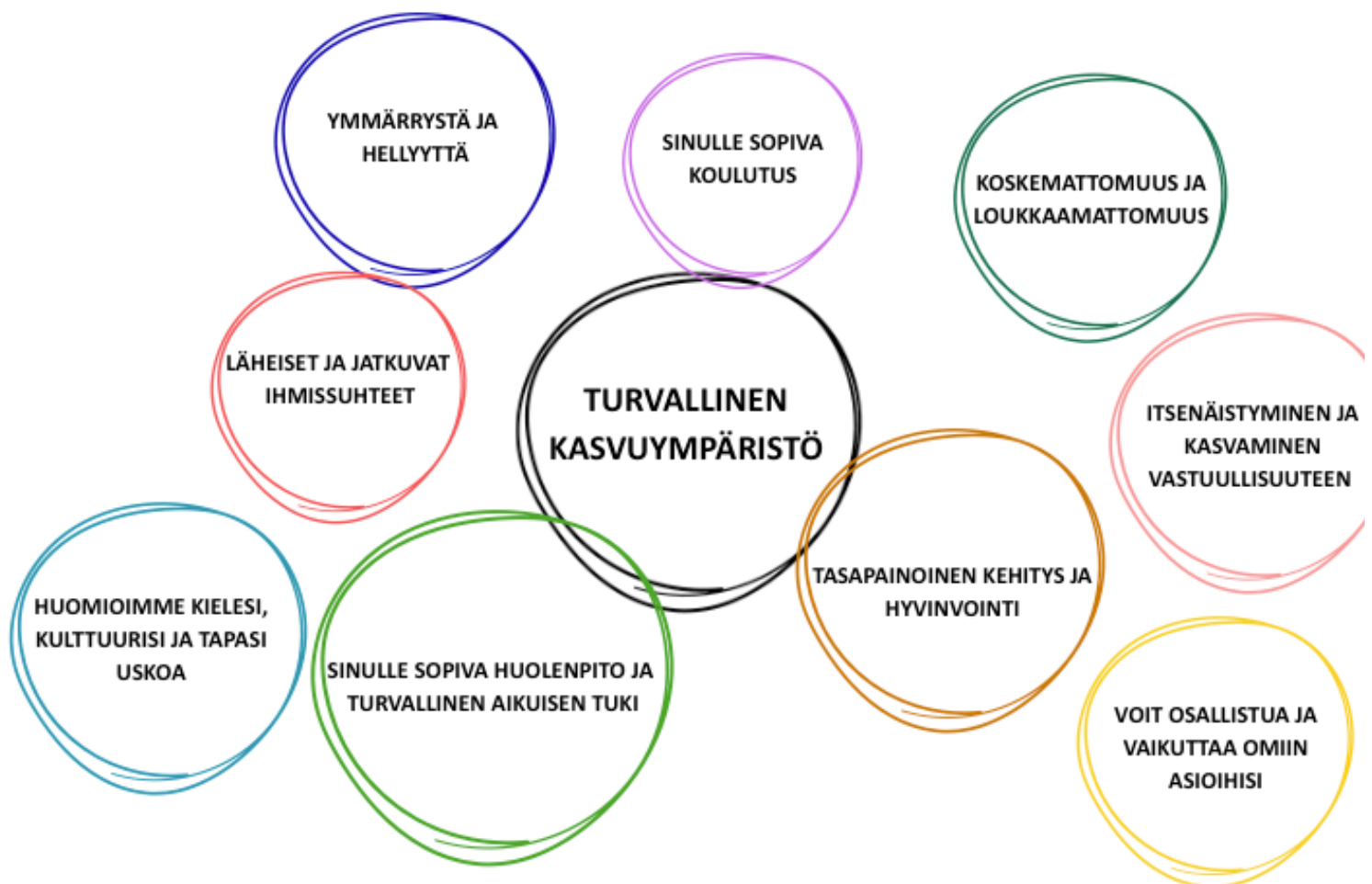
- että sinulla on turvallinen ja hyvä olla
- että sinua kuunnellaan ja arvostetaan
- että voit vaikuttaa omaan arkeesi
- että yhteiset toimintatavat ovat selkeitä

Tavoitteena on ehkäistä tilanteita, joissa joudutaan käyttämään rajoituksia. Keskustellaan suunnitelmasta yhdessä. Se auttaa meitä ymmärtämään toisiamme paremmin.

MEILLE TÄRKEINTÄ ON SINUN ETUSI

Haluamme turvata sinulle:

KUKA TÄMÄN SUUNNITELMAN TEKEE?

Tätä suunnitelmaa eivät tee vain aikuiset. Myös lapset ovat mukana tekemässä ja kehittämässä sitä.

Sinä voit:

- kertoa mielipiteesi
- ehdottaa muutoksia
- vaikuttaa siihen, millaista arki täällä on

Miten lapset ovat mukana?

Lapset ovat osallistuneet suunnitelman tekemiseen esimerkiksi:

- arjen keskusteluissa
- tunnetaitoryhmän harjoituksissa
- yhteisten toimintatapojen suunnittelussa

Villa Vallattomassa on *Hyvän kohtelun seinä*, josta näet yhdessä sovittuja asioita. Seinältä näet, miten kohtelemme toisiamme ja millaisena ilmapiiri halutaan pitää. Voit myös itse vaikuttaa siihen, mitä seinällä on.

KEITÄ ME OLEMME

PALVELUNTUOTTAJA: Vallattomat Oy

TOIMINTAYKSIKKÖ: Villa Vallaton

OSOITE: Jokivarrentie 46, 37180 Sarkola

Y-TUNNUS: 3216183-7

MILLOIN TOIMINTA ALKANUT: 1.12.2021

KEITÄ TÄÄLLÄ ON TÖISSÄ: Villa Vallattomassa työskentelee aikuisia, joilla on paljon kokemusta lastensuojelusta. He tukevat sinua arjessa ja tekevät yhteistyötä esimerkiksi perheesi ja muiden sinua auttavien aikuisten kanssa.

Me Villa Vallattoman työntekijät haluamme kuulla äänesi ja mielipiteesi. Kutsumme sinut luomaan ja kehittämään hyvän kohtelun suunnitelmaa ja ennen kaikkea sinun kasvuasi tukevaa turvallista arkea.

KETÄ VALLATTOMISSA ASUU

Villa Vallattomassa asuu lapsia ja nuoria, jotka ovat tulleet tänne asumaan erilaisista syistä. Täällä sinusta pidetään huolta ja pyritään siihen, että arki on turvallista ja sinulla on hyvä olla.

VILLA VALLATON

Tämä on kodinomainen paikka, jossa asuu 7 lasta ja nuorta. Paikka on rauhallisessa ympäristössä Nokian Sarkolassa.

Täällä sinulle tarjotaan turvallinen paikka asua ja kasvaa. Aikuiset tukevat sinua arjessa ja auttavat esimerkiksi koulunkäynnissä ja muissa arjen asioissa.

Arki rakentuu yhteisistä rutiineista ja yhdessä sovituista toimintatavoista, jotka tuovat päivään selkeyttä ja suunnitelmallisuutta.

Täällä huomioidaan jokaisen tarpeet. Aikuisilla on kokemusta myös lapsista ja nuorista, joilla on neuropsykiatrisia (nepsy) haasteita.

Aikuisilla on paljon kokemusta lasten ja nuorten kanssa työskentelystä. He tekevät yhteistyötä perheesi ja muiden sinulle tärkeiden aikuisten kanssa.

Toiminta täällä perustuu yhteisiin arvoihin ja toimintatapoihin, jotka ohjaavat arkea.

Meitä ohjaavat lait, jotka turvaavat oikeutesi ja hyvinvointisi. Se tarkoittaa esimerkiksi sitä, että:

- sinua kohdellaan reilusti ja kunnioittavasti
- sinusta pidetään huolta
- sinun mielipiteesi huomioidaan

Täällä tavoitteena on, että saat kasvaa turvallisessa ympäristössä, jossa lapsen oikeuksia kunnioitetaan ja perheesi huomioidaan.

Lisätietoa: toimintaa ohjaavat lastensuojelulaki, sosiaalihuoltolaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista ja laki yksityisistä sosiaalipalveluista. Toiminnan ohjenuorana on myös vuonna 2021 julkistettu Kansallinen lapsistrategia.

VILLA VALLATTOMAN ARVOT OVAT:

VASTUULLISUUS

Villa Vallaton tuottaa palveluja lasten ja heidän läheistensä tueksi – koemme velvollisuudeksi toimia vastuullisesti ja yhteistyössä lasten ja heidän läheistensä kanssa.

AVOIMUUS

Meillä Villa Vallattomassa on avoin ja välittävä ilmapiiri – toimintamme on läpinäkyvää ja avointa ja perustaa mahdollisuudet onnistuneelle yhteistyölle.

OSALLISUUS

Osallisuus on kuulumista ja kuulluksi tulemistä – luomme toiminnassamme mukanaolon ja vaikuttamisen mahdollisuuden lapsille, heidän läheisilleen ja muille yhteistyötahoille.

ARKI JA PÄIVÄN KULKU

Arkea rytmittää selkeä päiväohjelma, joka auttaa sinua hahmottamaan päivän kulkua.

Päivään kuuluu yhteisiä rutiineja ja tekemistä, joita tehdään yhdessä muiden lasten ja aikuisten kanssa. Tehtävät ja vastuut sovitaan niin, että ne sopivat sinulle ja sinun tilanteeseesi.

Yhteiset hetket ja ruokailut

Ruokailut ovat tärkeä osa päivää. Niissä ei ole kyse vain syömisestä, vaan yhdessä olemisesta ja terveellisestä ravinnosta. Aikuiset syövät aina yhdessä lasten kanssa.

Koulu ja läksyt

Koulunkäynti on tärkeä osa arkea. Sinua tuetaan koulussa omien tavoitteidesi ja voimavarojesi mukaan.

Läksyt tehdään yleensä koulun jälkeen ja saat niihin tarvittaessa apua aikuisilta. Teemme yhteistyötä koulusi kanssa, jotta saat tarvitsemasi tuen.

Yhteiset tehtävät ja arjen taidot

Arkeen kuuluu myös yhteisiä askareita, kuten tiloista huolehtimista. Opettelemme yhdessä arjen taitoja ja sitä, miten pidetään huolta yhteisestä ympäristöstä.

Vapaa-aika

Arkeen kuuluu myös retki, kaikenlaista tekemistä ja yhteisiä hetkiä. Yhdessä tekeminen auttaa tutustumaan toisiin ja luo turvallista ja hyvää ilmapiiriä.

Yhdessä voimme touhuta kaikenlaista:

- retkeilyä
- geokätköilyä
- frisbeegolfia
- kesäisin uintia
- talvisin luistelua, hiihtoa ja pulkkailua

Myös sinä voit ehdottaa tekemistä ja kertoa oman harrastustoiveesi

ARJEN OHJELMA

- Jokaisella on oma päivärytmi
- Päivään kuuluu esimerkiksi koulua ja harrastuksia
- Vietämme aikaa yhdessä muiden kanssa
- Saat myös omaa aikaa levätä ja tehdä omia asioita
- Saat tarvittaessa aikuisen tukea
- Koulun jälkeen on 10 minuutin lepoaika omassa huoneessa
- Kello 15–16 on hiljainen tunti eli hilkku, joka vietetään omassa huoneessa. Sen aikana on mahdollisuus levätä ja tehdä rauhallisia asioita, kuten lukea

VIIKONLOPPUISIN

- Saat nukkua pidempään
- Käymme esimerkiksi kaupoilla, kirjastossa ja retkillä
- Herkuttelua
- Vietämme aikaa yhdessä leffaa katsoen

TURVALLISUUS ARJESSA

Tärkeintä on, että sinulla on täällä turvallinen olla ja kasvaa.

Turvallisuus tarkoittaa sitä, että:

- sinusta pidetään huolta
- saat apua aikuisilta
- voit olla oma itsesi

Turvallinen ympäristö on tärkeä myös aikuisille, jotta he voivat huolehtia sinusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Turvallisuus syntyy monesta asiasta arjessa. Siihen vaikuttavat:

- aikuiset
- muut lapset
- myös sinä itse

Jokainen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa siihen, että täällä on turvallista olla.

TURVALLISUUTTA LUODAAN YHDESSÄ

ME HUOLEHDIMME TURVALLISUUDESTA

Ennen muuttoasi Villa Vallattomaan aikuiset ovat varmistaneet, että olet turvassa. Me aikuiset pidämme huolen, että turvallisuudesta pidetään huolta.

Täällä tehdään moni asioita sen eteen, että sinulla on turvallinen olla:

- Turvallisuudesta vastaa nimetty aikuinen, joka huolehtii, että asiat ovat kunnossa. Tämä henkilö on Mikko ja hänen varahenkilönä toimii Miia
- Meillä on suunnitelma, joiden avulla toimitaan eri tilanteissa, esim. hätätilanteissa
- Tiloissa on turvallisuusvälineitä, kuten palovaroittimet, palo-ovet ja sammuttimia
- Aikuiset osaavat toimia hätätilanteissa ja ovat saaneet ensiapukoulutusta
- Harjoittelemme yhdessä, miten toimitaan esim. tulipalon sattuessa

Lisäksi:

- Aikuiset kirjaavat ylös tilanteet, joissa tapahtuu jotain poikkeavaa, jotta niistä voidaan oppia ja tehdä arjesta turvallisempaa
- Jokaisen tehtävä on huolehtia yhteisistä tiloista ja kertoa aikuisille, jos huomaa jotakin vaarallista tai rikkiäistä

Sinä voit aina kertoa aikuiselle, jos joki asia mietityttää tai tuntuu turvattomalta.

MITÄ TIETOJA SINUSTA KIRJATAAN JA MITEN TIETOJASI SUOJATAAN

Mitä tietoja sinusta kirjataan?

- Aikuiset kirjaavat päivittäin ylös mitä päivääsi on kuulunut
- Kirjauksissa voi olla esimerkiksi tapahtumia ja tunnelmia
- Näitä tietoja säilytetään sähköisessä järjestelmässä nimeltään Nappula

Missä tietoja säilytetään?

- Tietoja säilytetään tietokoneella suojatussa järjestelmässä
- Jokaisella työntekijällä on omat tunnukset
- Kirjaukset tehdään aina työntekijän omalla nimellä

Miten tietojasi suojataan?

- Tietokoneet on suojattu salasanalla
- Tietojasi käsitellään luottamuksellisesti
- Kaikki työntekijät ovat sitoutuneet pitämään tietosi salassa

Näin huolehdimme tiedoistasi

- Sinusta voi olla myös paperisia asiakirjoja, kuten päätöksiä. Ne säilytetään lukitussa kaapissa
- Sijoituksen päätyessä asiakirjat toimitetaan eteenpäin oikeaan paikkaan
- Tarpeettomat asiakirjat hävitetään turvallisesti

SINUN OIKEUTESI JA MAHDOLLISUUTESI VAIKUTTAA

SINULLA ON OIKEUS HYVÄÄN KOHTELUUN!

- saada hyvää hoitoa ja kohtelua
- tulla kuulluksi ja ymmärretyksi
- että mielipiteesi huomioidaan
- että sinusta pidetään huolta juuri sinun tarpeidesi mukaan

MITEN VOIT VAIKUTTAA ASIOIHIN

Arjessa:

- Voit puhua asioistasi kenelle tahansa aikuiselle
- Aikuiset ovat täällä sinua varten

Omaohjaaja:

- Sinulla on kaksi omaohjaajaa, jotka ovat erityisesti sinun tukenasi
- He kuuntelevat sinua ja auttavat sinua

Sosiaalityöntekijä:

- Sinulla on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijääsi
- Aikuiset auttavat sinua tarvittaessa yhteydenotossa sosiaalityöntekijääsi

Lasten palaverit:

- Järjestämme säännöllisesti

Kuukausikooste:

- Sinusta kirjataan kerran kuukaudessa kooste eli yhteenveto
- Käyt sen läpi yhdessä omaohjaajan kanssa
- Voit kertoa mitä haluat, että siihen kirjataan
- Voit myös lähettää terveisiä sosiaalityöntekijällesi
- Kooste lähetetään sosiaalityöntekijällesi

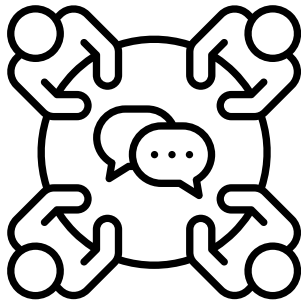
Asiakassuunnitelma:

- Tätä palaveria kutsutaan usein ASSIKSI tai ASSUKSI
- Suunnitelmapalaveri pidetään yleensä 2 kertaa vuodessa
- Siellä keskustellaan siitä, miten sinulla menee ja mitä toivot
- Saat vaikuttaa itse myös suunnitelmaan

yhteisiä palavereja lasten ja aikuisten kesken

- Voit kertoa mielipiteesi, toiveesi ja ajatuksesi

- Voit pyytää muutoksia, jos jokin ei ole niin kuin on sovittu

Hoito- ja kasvatussuunnitelma:

- Tämä on sinun oma suunnitelmasi arkeen
- Siinä sovitaan tavoitteista ja siitä, miten sinua tuetaan
- Se tehdään yhdessä sinun, huoltajiesi ja omaohjaajan kanssa

Sinulla on oikeus olla eri mieltä ja tuoda se esiin

JOS JOKIN ASIA TUNTUU VÄÄRÄLTÄ

Jos koet, että sinua on kohdeltu huonosti tai epäreilusti:

- Kerro siitä aikuiselle
- Aikuisen tehtävä on kuunnella ja auttaa sinua
- Sinulla on oikeus kertoa mielipiteesi
- Sinulla on oikeus olla eri mieltä
- Sinulla on oikeus saada apua tilanteen selvittämiseen

Kenelle voit kertoa:

- Ohjaajalle
- Omaohjaajalle
- Yksikönjohtaja Piialle
- Sosiaalityöntekijällesi

Voit pyytää aikuista auttamaan viemään asiaa eteenpäin

JOS ASIA EI RATKEA KESKUSTELEMALLA JA OLET ERI MIELTÄ

Voit joskus olla eri mieltä aikuisten kanssa. Jos asia ei ratkea keskustelemalla, sinulla on oikeus tehdä siitä virallinen ilmoitus.

Nämä ammattilaiset voivat auttaa sinua:

Sosiaalivastaava

Sosiaalivastaava auttaa sinua, jos olet tyytymätön saamaasi kohteluun tai palveluun.

Sosiaalivastaava:

- Neuvoa sinua oikeuksissasi
- Kertoo, miten voit toimia
- Auttaa muistutuksen tekemisessä

Muistutuksen teko

Voit tehdä muistutuksen, jos olet tyytymätön siihen, miten sinua kohdeltu.

- Muistutus tehdään yksikön johtaja Piialle tai sosiaalihuollon vastuuhenkilölle
- Aikuiset voivat auttaa sinua sen tekemisessä
- Sosiaalivastaava voi neuvoa sinua

Kantelu

Voit tehdä kantelun viranomaisen toiminnasta, jos koet, että sinua on kohdeltu väärin tai lainvastaisesti.

Kantelun voi tehdä esimerkiksi, jos:

- Jotakin asiaasi ei ole käsitelty asianmukaisesti
- Sinua ei ole kuunneltu
- Kohtelu on ollut epäasiallista
- Perusoikeuksiasi loukataan
- Ihmisoikeuksiasi loukataan

Kantelun voi tehdä esimerkiksi aluehallintovirastolle tai oikeusasiamiehelle. Voit pyytää aikuista tekemään kantelun kanssasi.

Oikeusasiamies

Voit tehdä kantelun myös oikeusasiamiehelle, jos sinua on kohdeltu huonosti koulussa tai Villa Vallattomassa.

Ennen kantelua on hyvä selvittää asia opettajan tai muun aikuisen kanssa, joka voisi auttaa sinua.

**KAIKKIEN AMMATTILAISTEN YHTEYSTIEDOT LÖYDÄT TÄMÄN
SUUNNITELMAN LOPUSTA**

JOSKUS AIKUISET VOIVAT JOUTUA RAJOITTAMAAN TEKEMISIÄSI

Sinulla on oikeus päättää omista asioistasi mahdollisimman paljon.

Joskus voi kuitenkin tulla tilanteita, joissa aikuisten täytyy rajoittaa tekemisiäsi, jotta sinä tai joku muu pysyy turvassa.

Rajoitustoimenpiteiden käyttöä pyritään aina välttämään ja se on viimeisin keino puuttua lapsen tilanteeseen

Sinun mielipiteesi on tärkeä

Sinulta kysytään mielipiteesi sinua koskevissa asioissa aina, kun se on mahdollista

Kanssasi pyritään sopimaan etukäteen, miten toimitaan vaikeissa tilanteissa

Millaisia rajoituksia voidaan käyttää?

- Rajoittaa yhteydenpitoa
- Ottaa pois esineitä, jotka voivat olla vaarallisia
- Tarkistaa onko sinulla jotakin vaarallista
- Tarkistaa tiloja ja tavaroita
- Estää jonkin lähetyksen antaminen
- Pitää sinusta kiinni, jos tilanne on vaarallinen
- Rajoittaa liikkumistasi

**NÄITÄ KEINOJA KÄYTETÄÄN VAIN SILLOIN,
KUN SE ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ**

Rajoituksista keskustellaan kanssasi

Jos rajoituksia on käytetty:

- Asiasta keskustellaan kanssasi
- Sinulle kerrotaan miksi näin tehtiin
- Saat kertoa oman näkemyksesi tilanteesta

Keskustelussa käydään läpi:

- Mitä tapahtui
- Miksi rajoitusta käytettiin
- Olisiko tilanteen voinut ratkaista toisin

Tärkeää tietää:

- Rajoitukset eivät ole rangaistus
- Rajoituksia käytetään vain turvallisuuden vuoksi
- Tavoitteena on aina sinun ja muiden lasten hyvinvointi

Lisätietoa ja tarkemmat tiedot rajoitustoimenpiteistä ja niistä koskevista lainsäädännöistä löydät tämän suunnitelman lopusta

LASTENKODIN JÄLKEEN

Kun muutat pois Villa Vallattomasta, valmistellaan sitä hyvissä ajoin sinun kanssasi.

Itsenäistyessäsi valmistautuminen aloitetaan hyvissä ajoin. Valmistautuminen alkaa vähintään 6kk ennen muuttoasi pois Villa Vallattomasta.

Voit muuttaa takaisin kotiin, omaan asuntoon tai toiseen sijaishuoltopaikkaan.

Miten muuttoon valmistaudutaan?

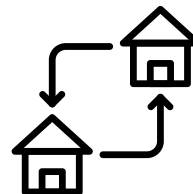
- Muuttoa suunnitellaan yhdessä kanssasi
- Saat kertoa omat toiveesi ja ajatuksesi muuton suhteen
- Aikuiset tukevat sinua koko ajan

Tukea muuttoon

Sinulle tehdään suunnitelma siitä, millaista tukea tarvitset muuton jälkeen.

- Suunnitelman tekee sosiaalityöntekijä
- Aikuiset ovat mukana tukemassa ja suunnittelemassa muuttoa kanssasi

- Aikuiset ovat tukena ennen muuttoa ja sen jälkeen
- Saat apua muuttamiseen ja siihen liittyviin asioihin
- Tuemme sinua yhteydenpidossa sinulle tärkeisiin ihmisiin

Tavoitteena on, että saat siirtyä uuteen paikkaan rauhallisesti ja turvallisesti. Sinua ja sinulle tärkeitä ihmisiä tuetaan muutoksen aikana

TÄLTÄ VILLA VALLATTOMASSA NÄYTTÄÄ

ULKONA ON
PALJON TILAA
LEIKKIÄ JA
TOUHUTA

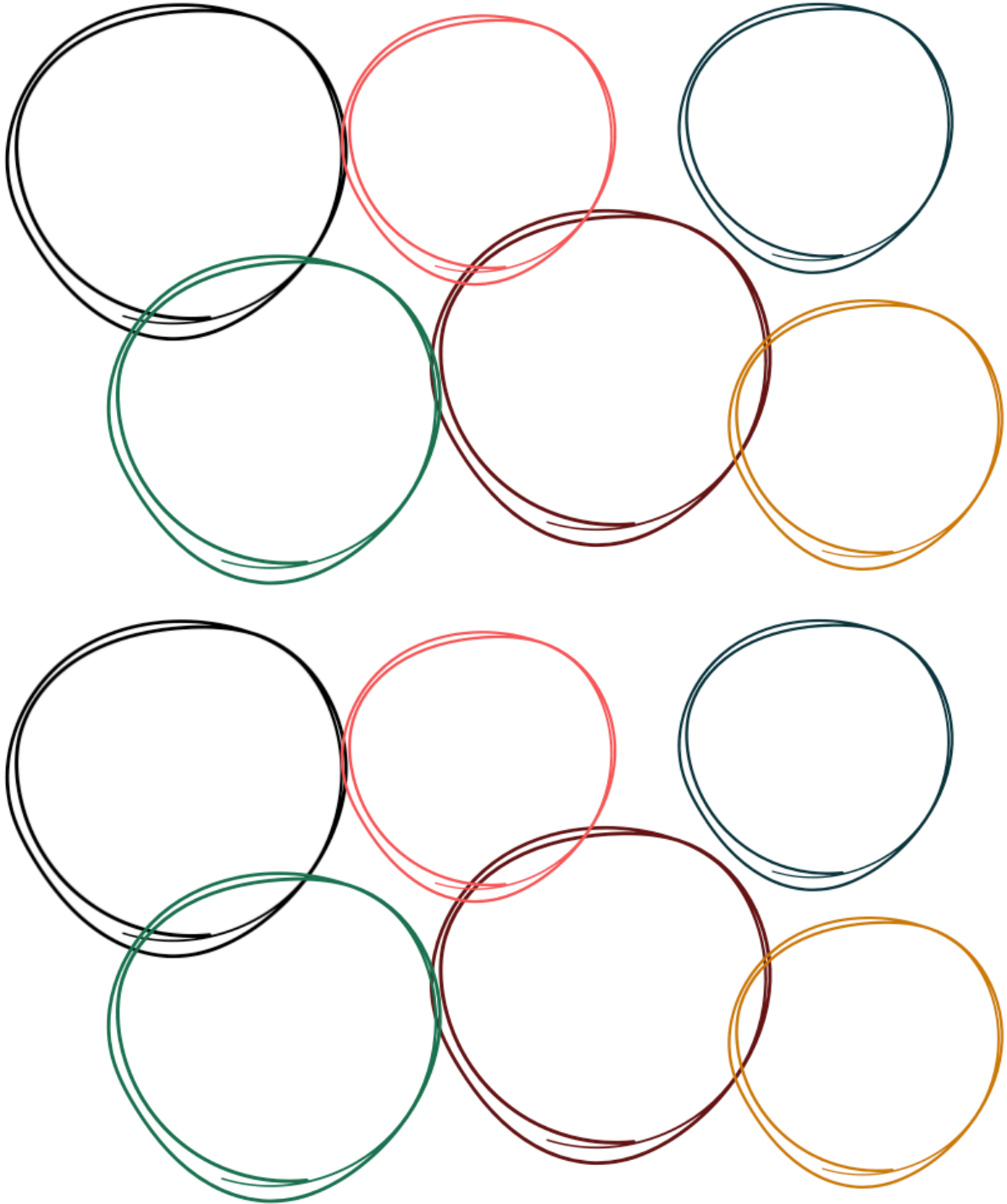

MIELIKUVITUS ON
VAIN RAJANA

AIKAA VOI VIETTÄÄ YHTEISISSÄ TILOISSA.
JOKAISELLA ON MYÖS OMA HUONE.

VOIT POHTIA JA KIRJOITTA KUPLIIN **MITÄ HYVÄ KOHTELU ON JUURI SINULLE?**

YHTEYSTIETOJA

SOSIAALIVASTAAVA

Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaalivastaavat ovat Sanna Juurakko ja Taija Mehtonen.

Voit ottaa yhteyttä monella tavalla.

Puhelimella: 040-504 5249

Soittoajat:

MA, KE, TO klo: 9–11

TI klo: 12.30–14.30

Tietoturvaisella viestillä: suomi.fi -palvelun kautta. HUOM! Asiointi vaatii tunnistautumisen.

Yleinen neuvonta sähköpostilla: sosiaalivastaava@pirha.fi

Kirjeellä: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

MUISTUTUKSEN TEKO

Sinulla on sosiaalihuollon asiakkaana lakiin perustuva oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle, jos hän on tyytymätön saamansa palvelun laatuun tai kohteluun palvelussa. Villa Vallattomassa se on yksikönjohtaja Piia Lappi (sähköposti: piia.lappi@vallattomat.fi) TAI sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Pirhassa se on Minna Kuusela (sähköposti:

minna.kuusela@pirha.fi). Sosiaalivastaava neuvoo ja tarvittaessa avustaa muistutuksen laatimisessa, muttei kuitenkaan tee sitä asiakkaan puolesta.

Muistutuksen voit tehdä usealla tavalla:

- Voit täyttää muistutuslomalleen sähköisesti, mutta se tulee vielä tulostaa ja allekirjoittaa
- Voit kirjoittaa muistutuksen vapaamuotoisena kirjeenä, mutta siitä tulee selvittää kaikki lomakkeessa mainitut asiat
- Ohjaajat voivat auttaa sinua tarvittaessa muistutuksen

tekemisessä

- Muistutuksen voi tehdä myös OmaPirha -palvelussa ("Asioi hallinnon kanssa" -kohdassa)
- Voit halutessasi käyttää valmista lomakepohjaa, joka löytyy osoitteesta: <https://www.pirha.fi/asiakkaalle/asiakkaan-ja-potilaan-oikeudet/oletko-tyytymaton-saamaasi-palveluun#muistutukset>

Lomake lähetetään osoitteeseen:

Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamo
PL 272
33101 Tampere

KANTELUOHJEISTUS

Voit tehdä kantelun lainvastaisesta menettelystä tai laiminlyönnistä. Tällaisia tilanteita voivat olla mm.

Jos viranomainen:

- viivyttää asiasi hoitamisen kanssa
- on huolimaton
- ei anna tarpeellista neuvontaa
- käyttäytyy epäasiallisesti
- ei perustele sinulle selvästi, mikä on syynä hänen tekemäänsä päätökseen
- tekee jotain, johon hänellä ei ole valtuuksia
- loukkaa perus- ja ihmisoikeuksia

Voit pyytää myös aikuisen kantelemaan puolestasi.

Kantelun tekeminen Lupa- ja valvontavirastolle:

Kantelun tekeminen on helppointa sähköisellä lomakkeella

Lomake löytyy Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilta:

<https://ammattioikeudet-kantelut-asiointi.lvv.fi/landing.html>

Lomakkeen täyttäminen vaatii suomi.fi tunnistautumista sekä sähköpostiosoitteen. Sähköinen lomake tulee täyttää kerralla valmiiksi, sillä sitä ei voi tallentaa. Voit lisätä liitteitä kanteluusi. Kun olet lähettänyt kantelulomakkeen, saat sähköpostiisi kuittauksen ja asiointitunnisteen (ID-numeron). Tätä tunnistetta tarvitse, jos olet asiassa vielä uudelleen yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon.

Vaihtoehtoisesti voit lähettää kantelusi pdf -lomakkeella

Jos et pysty täyttämään lomaketta sähköisesti, voit täyttää pdf -lomakkeen, joka löytyy Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilta. Se suositellaan lähetettävän turvasähköpostilla. Sitä on erityisen hyvä käyttää silloin, jos kantelusi sisältää tai sen liite sisältää yksityisyyden suojaan kuuluvia tietoja.

Suojattu sähköpostiosoite: turvaviesti.lvv.fi

Voit lähettää kantelusi myös postitse tai viedä sen kirjaamoon. Muista allekirjoittaa lomake.

Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta ovat auki arkisin klo: 8-16.15

Käyntiosoite: Yliopistonkatu 38, 33100 Tampere

Asiakaspalvelu, sosiaali- ja terveysasiat

Sähköposti: asiakaspalvelu@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 930 (ma-pe klo: 9-15)

OIKEUSASIAMIES

Eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävä on valvoa ja edistää, että lakia noudatetaan ja että perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat.

Voit tehdä kantelun oikeusasiamiehelle esimerkiksi jos sinua on kohdeltu huonosti koulussa tai Villa Vallattomassa tai sosiaalityöntekijä ei ole reagoinut huoliisi.

Ennen kantelua on hyvä selvittää asia opettajan tai muun aikuisen kanssa, joka voisi auttaa sinua.

Oikeusasiamiehelle voit tehdä kantelun **lapsille ja nuorille suunnatun kantelulomakkeen avulla osoitteessa:** <https://oikeusasiamies.fi/lapset-ja-nuoret>

Voit myös soittaa oikeusasiamiehen kansliaan ja kysyä neuvoa.

Puhelinnumero: 09-4321. Numerosta vastataan sanomalla: Eduskunta – riksdagen. Kerro, että sinulla on asiaa oikeusasiamiehen kansliaan.

Voit sopia myös henkilökohtaisen tapaamisen kansliaan.

Oikeusasiamiehen kanslia on Pikkuparlamentissa, Helsingissä.

Postiosoite: Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 Eduskunta

Katuosoite: Oikeusasiamiehen kanslia, Arkadiankatu 3, 2. krs, Helsinki

Sähköpostiosoite: oikeusasiamies@eduskunta.fi , **suojattuun sähköpostiin** löytyy linkki: <https://turvaviesti.eduskunta.fi>

Tietoa löydät lisää myös selkokielellä osoitteesta:
<https://oikeusasiamies.fi/etusivu>

RAJOITUSTOIMENPITEET

YHTEYDENPIDON RAJOITTAMINEN (YPR) Lastensuojelulaki (417/2007) 62§

Päätöksen voi tehdä sosiaalityöntekijä tai laitoksen johtaja (maksimissaan 30 vuorokautta).

Yhteydenpitoa voidaan rajoittaa päätöksellä vain, jos:

- yhteydenpito vaarantaa lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen ja rajoittaminen on lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä
- yhteydenpidosta on vaaraa lapsen hengelle terveydelle, kehitykselle tai turvallisuudelle
- rajoittaminen on välttämätöntä vanhempien tai perheen muiden lasten, perhekodin tai laitoksen muiden lasten tai henkilöstön turvallisuuden vuoksi tai
- 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa yhteydenpitoa; sama koskee myös 12 vuotta nuorempaa lasta, jos hän on niin kehittynyt, että hänen tahtonsa voidaan kiinnittää huomiota.

Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa, että laissa säädettyjen edellytysten täytyessä voidaan:

- rajoittaa lapsen oikeutta tavata vanhempiaan tai muita läheisiään
- rajoittaa lapsen oikeutta pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai muita välineitä käyttäen
- lukea ja pidättää lapsen lähettämä tai hänelle osoitettu yksittäinen kirje tai muu luottamuksellinen viesti tai tarkastaa ja pidättää muu lähetys
- ottaa rajoituksen ajaksi sijaishuoltopaikan haltuun lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet tai rajoittaa niiden käyttöä
- jättää ilmaisematta lapsen olinpaikka vanhemmille tai huoltajille.

AINEIDEN JA ESINEIDEN HALTUUNOTTO Lastensuojelulaki (417/2007) 65§

Päätöksen voi tehdä sosiaalityöntekijä, laitoksen johtaja tai laitoksen johtajan delegointipäätöksellä nimetty hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva työntekijä.

Lastensuojelulaitoksen on **otettava** haltuun lapsen hallussa olevat päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet tai tällaisen aineen

käyttöön erityisesti soveltuvat välineet ja sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Laitoksen haltuun **saadaan** ottaa myös sellaiset aineet tai esineet, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta, jos on todennäköistä, että lapsi käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin. Lisäksi laitoksen haltuun **saadaan** ottaa lapsella olevat lapsen oman tai toisten lasten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavat muut aineet ja esineet sekä lapsen hallussa olevat tupakkatuotteet tai nikotiininesteet.

Lisätietoa:

Lastensuojelulaki 65 § 1 momentti

Lastensuojelulaki 65 § 3 ja 4 momentti

Tupakkalaki 118 §

HENKILÖNTARKASTUS Lastensuojelulaki (417/2007) 66§

Lapselle voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos laitoksen henkilökunnalla on **perusteltua syytä epäillä**, että lapsella on yllään tai vaatteissaan:

- päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä TAI
- sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Henkilöntarkastuksen voi tehdä:

- laitoksen johtaja TAI
- hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö.

Tarkastus on tehtävä siten, että paikalla on toinen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö. Henkilöiden on oltava samaa sukupuolta kuin tarkastettava lapsi, jollei tarkastusta toimita terveydenhuollon ammattihenkilö. Eri sukupuolta oleva henkilö voi olla läsnä tarkastuksessa myös silloin, jos tarkastuksen suorittaminen kiireellisenä on välttämätöntä lapsen tai toisen

henkilön turvallisuuden varmistamiseksi. Sukupuolisäännöksestä voidaan poiketa **vain, kun se on ehdottoman välttämätöntä**.

HENKILÖNKATSASTUS Lastensuojelulaki (417/2007) 66a§

Lapselle voidaan tehdä henkilönkatsastus, jos on **perusteltua syytä epäillä**, että hän on käyttänyt päihdyttäviä aineita.

Henkilönkatsastus tarkoittaa, että epäilty käyttö selvitetään:

- puhalluskokeella
- verinäytteellä
- hiusnäytteellä
- virtsanäytteellä tai
- sylkinäytteellä

Katsastus täytyy toimittaa niin, ettei siitä aiheudu tarpeetonta haittaa lapselle.

Henkilönkatsastuksen voi toimittaa:

- laitoksen johtaja
- hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö tai
- muu tehtävään soveltuvan ammatillisen tutkinnon omaava henkilö.

Jos henkilönkatsastuksen suorittaa muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö, läsnä on oltava laitoksen hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva toinen henkilö tai muu tehtävään soveltuvan ammatillisen tutkinnon omaava henkilö.

Verinäytteen saa ottaa vain terveydenhuollon ammattihenkilö.

Henkilönkatsastusta ei saa tehdä, eikä sitä tehtäessä saa olla läsnä lapsen kanssa eri sukupuolta oleva henkilö, ellei kyseessä ole terveydenhuollon ammattihenkilö. Tästä voidaan poiketa vain, jos toimenpiteen suorittaminen välittömästi on välttämätöntä lapsen tai toisen henkilön turvallisuuden varmistamiseksi.

Lisätietoa:

Lastensuojelulaki 66 a § 3 ja 4 momentti

OMAISUUDEN JA TILOJEN TARKASTAMINEN SEKÄ LÄHETysten TARKASTAMINEN LUOTTAMUKSELLISTA KIRJETTÄ TAI VIESTIÄ LUKEMATTA

Lastensuojelulaki (417/2007) 67§

Tarkastamisen toteuttaa laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö. Lapsen käytössä olevat tilat tai hallussa oleva omaisuus saadaan tarkastaa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on hallussaan:

- päihtymistarkoitukseen käytettävää ainetta
- tällaisen aineen käyttöön erityisesti soveltuvia välineitä
- aineita tai esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen
- aineita tai esineitä, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta, jos on todennäköistä, että lapsi käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin tai
- aineita tai esineitä, jotka todennäköisesti vakavasti haittaisivat lapsen oman tai toisten lasten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä.

Lähetysten tarkastaminen

Jos on perusteltua syytä epäillä, että lapselle osoitettu kirje tai siihen rinnastettava muu luottamuksellinen viesti tai muu lähetys sisältää edellä mainittuja aineita tai esineitä, saadaan lähetyksen sisältö tarkastaa. Tarkastaminen on tehtävä kirjettä tai muuta luottamuksellista viestiä lukematta.

Tarkastamisesta on tehtävä päätös. Päätöksen tekee laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö. Tarkastuksesta tehtävä päätös ei ole valituskelpoinen. Päätös on kuitenkin lähetettävä tiedoksi huoltajalle ja 12 vuotta täyttäneelle lapselle.

Tarkastaminen on tehtävä lapsen ja laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvan toisen henkilön läsnä ollessa. Lapsen käytössä olevat tilat tai hallussa oleva omaisuus voidaan kuitenkin **erityisestä syystä** tarkastaa myös lapsen tai toisen henkilön läsnä olematta. Erityinen syy voi olla se, että lapsi on poistunut luvatta tai henkilökuntaa on käytettävissä vain vähän ja tilanne on kiireellinen.

LÄHETYSTEN LUOVUTTAMATTA JÄTTÄMINEN Lastensuojelulaki (417/2007) 67§

Luottamuksellinen viesti tai lähetys voidaan jättää kokonaan tai osittain luovuttamatta lapselle, jos se sisältää:

- lastensuojelulain 65 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja aineita tai esineitä, jotka tulisi ottaa haltuun lapselta, jos hän olisi ne jo saanut tai
- tietoja, asioita tai esineitä, joiden voidaan olosuhteet kokonaisuutena huomioiden perustellusti arvioida vakavasti vaarantavan lapsen tai toisen henkilön henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä.

Lisätietoa:

Lastensuojelulaki 67 §
Lastensuojelulaki 65 §

Lapselle ei saa toimittaa lähetystä, joka sisältää esineitä, tietoja tai asioita (esimerkiksi valokuvan muodossa), jotka lapsen ikä ja kehitystaso huomioiden voidaan arvioida järkyttävän vakavasti hänen psyykkistä terveyttään.

KIINNIPITÄMINEN Lastensuojelulaki (417/2007) 68§

Laitoksen johtaja tai laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö voi lapsen rauhoittamiseksi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella

- todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita ja
- kiinnipitäminen on lapsen oman tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi taikka omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi välttämätöntä.

Kiinnipitäminen voi pitää sisällään myös lapsen siirtämisen.

Kiinnipitämisestä on siihen turvautuneen henkilön annettava laitoksen johtajalle kirjallinen selvitys. Laitoksen johtajan turvautuessa kiinnipitämiseen on selvitys annettava 13 b §:ssä tarkoitettulle lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

LIKKUMISVAPAUDEN RAJOITTAMINEN (LVR) Lastensuojelulaki (417/2007) 69§

Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa, että lasta voidaan

määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksen alueelta, laitoksesta tai tietyn asuinyksikön tiloista.

- rajoitus voidaan asettaa, jos se on lapsen huollon kannalta välttämätöntä ja lapsen edun mukaista ja jos
- lapsi on otettu huostaan sillä perusteella, että hän on vaarantanut vakavasti terveyttään tai kehitystään
- käyttämällä päihteitä
- tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon tai
- muulla niihin verrattavalla käyttäytymisellään
- lapsi käyttäytyy laitoksessa 1 kohdassa mainitulla tavalla tai
- rajoitus on muutoin tarpeen lapsen suojelemiseksi häntä itseään vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä.

Päätöksen voi tehdä sosiaalityöntekijä, laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö.

Lasta vakavasti vahingoittavaa käyttäytymistä voi olla esimerkiksi jatkuva karkaileminen. Liikkumisvapauden rajoittamisen tarkoituksena ei ole lapsen rankaiseminen, vaan vahingollisen käyttäytymisen estäminen.

LÄHTEET:

Hoikkala, S. & Pollari, P. *Meidän oma valvontasuunnitelma - Opas nuorten osallisuutta tukevaan omavalvontatyöhön lastenkodeissa*. Lastensuojelun Keskusliiton verkkojulkaisu 4/2019. 2019 ISSN 2489-4885 ISBN 978-952-7002-38-4 (pdf)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

⊕ Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista | 812/2000 | Lainsäädäntö | Fin...

Lastensuojelulaki. ⊕ Lastensuojelulaki | 417/2007 | Lainsäädäntö | Finlex

Perustuslaki. ⊕ Suomen perustuslaki | 731/1999 | Lainsäädäntö | Finlex

Sosiaalihuoltolaki. ⊕ Sosiaalihuoltolaki | 1301/2014 | Lainsäädäntö | Finlex

THL: *Lastensuojelun käsikirja* ⊕ Lastensuojelun ohjeet - THL

Toimintamme ohjenuorana on myös vuonna 2021 julkistettu Kansallinen lapsistrategia, jonka tavoitteena (kuten Villa Vallattomankin) on luoda lapsen oikeuksia kunnioittava, lapsi ja perhemyönteinen Suomi. <https://lapsistrategia.fi/wp-content/uploads/2023/10/lapsistrategia-FIN.pdf>